

Uwagi Fundacji Laboratorium Badań i Działań Społecznych „SocLab” do wstępnego projektu "Programu współpracy Województwa Podlaskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2013 roku"

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/strona/punkt/)	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi
1.	R.II, paragraf 3., s.3 oraz R. III, s. 3-4	Zignorowanie zrównoważonego rozwoju jako celu i zasady współpracy Samorządu Województwa Podlaskiego z organizacjami pozarządowymi	Program współpracy w całości odnosi się do celu jakim jest „rozwój społeczeństwa obywatelskiego i zwiększenie poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych”. Dokument wskazuje głównie na rozwiązywanie problemów społecznych i gospodarczych. Całkowicie zaś ignoruje się tematykę osiągania rozwoju środowiskowego oraz ochrony środowiska. Zgodnie z art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej rozwój kraju, w tym województwa powinien uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju, a przez to umożliwiać zaspokajanie potrzeb nie tylko obecnych, ale i przyszłych pokoleń.
2.	R. III, s. 3, paragraf 3	Niejasne i szerokie sformułowanie zasady efektywności	W opisie zasady wskazuje się na uwzględnianie „kryterium racjonalności i efektywności” choć zasada odnosi się tylko do efektywności. Racjonalność i efektywność zostały tu zatem potraktowane jako synonimy, a nie są to pojęcia tożsame. Ponadto brakuje uzasadnienia dlaczego akurat kryterium efektywności powinno mieć zastosowanie we współpracy Województwa z organizacjami pozarządowymi. Przykładowo według "Wytucznych w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013" wypracowanymi przez Krajową Jednostkę Oceny ewaluacja powinna obejmować kryteria

			skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości. Ich szczegółowe omówienie zawiera chociażby następująca publikacja: A. Hryniewicka (red.), „Różne wymiary skuteczności w pomocy społecznej”, Instytut Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 2011.
3.	R. III, s. 5, paragraf 6	Zawężony zakres dialogu obywatelskiego	Według zapisu dialog obywatelski będzie odnosić się do „dyskusji i debat o tematyce społecznej”. Określenie to pomija zupełnie fakt, iż w R.2 s.3 p. 4. Za cel współpracy określono kreowanie polityki społecznej i gospodarczej w Województwie. Tym samym dialog obywatelski powinien obejmować raczej tematykę społeczno-gospodarczą. Ponadto niejasne jest dlaczego dialog zostaje zawężony do organizacji pozarządowych i przedstawicieli samorządu województwa – zasadne jest uwzględnienie również regionalnych podmiotów społecznej odpowiedzialności biznesu co umożliwiłoby nie tylko promocję tej tematyki, ale też usprawniłoby tworzenie trójsektorowych partnerstw lokalnych.
4.	R.V, s. 4, paragraf 8	Formą współpracy może być dofinansowanie wkładu własnego organizacji, polegającego na wsparciu ze środków budżetu samorządu wkładu organizacji przy realizacji projektów z funduszy europejskich, krajowych i innych, gdzie taki wkład jest niezbędny	Jest to niezwykle ważny sposób wsparcia organizacji pozarządowych w ich staraniach o pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na działalność. Bardzo często brak odpowiedniego wkładu własnego uniemożliwia aplikowanie o granty z funduszy europejskich. Jest to jedna z podstawowych barier rozwojowych organizacji w województwie podlaskim (wynika to m.in. z lokalnego raportu „Diagnoza organizacji pozarządowych. Badania socjologiczne w mieście Białystok i powiecie białostockim”, Białystok 2011).

5.	R.V, s. 5, paragraf 9, ust. 3	Usunąć zapis "w miarę potrzeby" ze sformułowania: „tworzenia, w miarę potrzeby wspólnych zespołów konsultacyjnych o charakterze doradczym lub inicjatywnym”	Słowa te są zbędne.
6.	R. VI	poszerzenie obszarów współpracy o: 1/ wsparcie działalności wspomagającej rozwój nauki, edukacji, oświaty i wychowania, 2/ ekologię oraz 3/ działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3.	Wydaje się być słuszne, aby włączyć w zakres współpracy <u>również wsparcie działalności wspomagającej rozwój nauki, edukacji, oświaty i wychowania</u> (Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie art. 4 ust. 1). Warto podkreślać i wzmacniać zwłaszcza w ramach współpracy międzysektorowej potencjał Białegostoku jako miasta akademickiego. Społeczność akademicka w rozwoju województwa podlaskiego ma kluczowe znaczenie. <u>Ekologia</u> - Ujęcie tego obszaru jako kluczowego czynnika zrównoważonego rozwoju, niezbędne jest również w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Województwo podlaskie, którego jednym z kluczowych bogactw jest przyroda, powinno również w tym zakresie współpracować z trzecim sektorem. <u>Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3.</u> – program nie przewiduje dodatkowych działań mających na celu rozwój organizacji pozarządowych w województwie, w tym realizację programów szkoleniowych, konkursów etc.
7.	R. VI, s. 6, paragraf 1	Zawężony zakres współpracy w ramach pomocy społecznej	Istotne powinno być uwzględnienie organizacji działalności szkoleniowej. Brakuje też wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej.

8.	R. VI, s. 6, paragraf 2	Zawężony zakres współpracy w obszarze ochrony i promocji zdrowia	W związku ze starzeniem się ludności województwa za zasadne powinno uznać się włączenie jako odrębnego obszaru działań prewencyjno-promocyjnych w zakresie przygotowania do starości osób młodych i dorosłych oraz realizacji programów na rzecz aktywnego starzenia się wśród osób starszych.
9.	R. VI, s. 7, paragraf 3	Zbyt wąski zakres wspierania działań na rzecz niepełnosprawnych	<p>Dla funkcjonowania osób niepełnosprawnych kluczowa jest <u>aktywność na rynku pracy</u>. Stąd zawężenie wsparcia do zwiększonego „dostępu osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w kulturze, sporcie oraz wypoczynku” jest nieuzasadnione. Należałoby podkreślić wsparcie zarówno różnych form ekonomii społecznej z udziałem osób niepełnosprawnych, jak również innych form aktywizacji zawodowej tych osób (np. warsztaty zawodowe, podwyższanie poziomu skolaryzacji, zdobywanie umiejętności zawodowych, edukacja nieformalna).</p> <p>Dodatkowo wsparcia z pewnością <u>potrzebują szkoły/klassy integracyjne</u> – tutaj wciąż jest zbyt mało środków na inicjowanie, pogłębianie integracji uczniów zdrowych i niepełnosprawnych.</p>
10.	R. VI, s. 7, paragraf 4	Zawężony zakres współpracy w obszarze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	<p>Wątpliwe jest wspieranie publikacji wydawniczych bez określenia czy mogą mieć komercyjny czy niekomercyjny charakter. Dla porównania w p.7 d) w obszarze turystyki i krajoznawstwa wspierane będą wyłącznie wydawnictwa niekomercyjne. W obszarze kultury ustalanie to zostało pominięte.</p> <p>Istotne powinno być również uwzględnienie wspieranie programów szkolenia kadr kultury, promocji uczestnictwa w kulturze wśród osób dorosłych oraz wsparcie</p>

			dla programów edukacji medialnej, edukacji pozazawodowej osób starszych i edukacji międzypokoleniowej.
11.	R. VI, paragraf 10, podpunkty 3,4,5,6	Błędy w numeracji punktów. Podpunkty 3,4,5,6 zawierają ogólnikowe zapisy na temat zadań przewidzianych do realizacji w ramach obszarów: kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, podtrzymywanie tradycji narodowej, działania na rzecz mniejszości narodowych	Brak skonkretyzowania zapisów tych punktów powoduje niejasność co do obszarów współpracy, czym różni się od pozostałych obszarów opisanych w sposób bardziej przejrzysty.
12.	R. XI, paragraf 18	Postuluje się dodać zapis mówiący o konieczności przygotowania sprawozdania z przebiegu konsultacji i zamieszczenie go na stronie internetowej urzędu w terminie 30 dni od zakończenia konsultacji.	Zapis odnosi się do standardów konsultacji, które mówią o konieczności upowszechniania wyników konsultacji społecznych.
13.	R. X, s. 10	Sposób oceny realizacji programu	Brak informacji o podmiotach prowadzących ewaluację. Czy będzie ją sporządzać Przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi? Czy też instytucja zewnętrzna? Czy też zespół z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych?
14.	R. XII, paragraf 19	Brak opisu procedury powoływania członków komisji konkursowych.	Postuluje się włączenie opisu procedury powoływania członków komisji konkursowych do programu współpracy.